

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การประปานครหลวงมีภารกิจหลักในการผลิตน้ำประปา เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่เป็นผู้ใช้น้ำแต่ละประเภทซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นในทุกปี นับตั้งแต่ก่อตั้งเมื่อปี 2510 เป็นต้นมา การประปานครหลวงได้ดำเนิน โครงการเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตและขยายพื้นที่บริการสนองความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลนี้การประปานครหลวงจำเป็นต้องใช้งบประมาณสูงในการลงทุน ดังนั้นรัฐบาลจึงมีแนวคิดที่จะจัดหาแหล่งเงินทุนโดยการแปลงสภาพเป็นบริษัท จำกัด มหาชน เพื่อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์เป็นการเพิ่มทุนมากกว่าการกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนทั้งในและต่างประเทศโดยมีรัฐบาลเป็นประกัน เมื่อมีการเริ่มโครงการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การประปานครหลวงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขและเปลี่ยนแปลงในเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านการบริการงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น หรือการปรับปรุงการจำหน่ายน้ำให้ได้ปริมาณและราคาที่จะทำให้ได้กำไรมากขึ้นกว่าเดิม จึงเห็นว่าการหาอัตราค่าน้ำของการประปานครหลวงไม่มีการปรับเปลี่ยนมานานตั้งแต่ปี 2542 เนื่องจากมีการควบคุมจากรัฐบาล ดังนั้น เมื่อต้นทศวรรษการบริหารงานเพิ่มขึ้น หากจำเป็นต้องมีการปรับปรุงอัตราค่าน้ำที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรได้กำไรสูงสุด จึงได้ศึกษาเพื่อหาอัตราค่าน้ำที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรมีกำไรสูงสุดนั่นเอง

1. สมการอุปสงค์ของผู้ใช้น้ำประเภทที่พักอาศัย

สมการอุปสงค์ผู้ใช้น้ำประเภทที่พักอาศัย พบว่าปริมาณการใช้น้ำประปาของผู้ใช้น้ำประเภทที่พักอาศัยอธิบายได้จากสมการ โดยตัวแปรของปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดและอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้น้ำประปาของผู้ใช้น้ำประเภทที่พักอาศัยได้แก่ จำนวนคนที่อาศัยในครัวเรือน , ราคาค่าน้ำประปา ซึ่งมีค่าสัมบูรณ์ของความยืดหยุ่นอุปสงค์ผู้ใช้น้ำประเภทที่พักอาศัยต่อราคาเท่ากับ -0.04 มีค่าความยืดหยุ่นน้อยซึ่งแสดงว่าน้ำประปาเป็นสินค้าจำเป็น

2. ต้นทุนค่าน้ำประปาจากการคำนวณหา TOTAL COST เป็นสมการเส้นตรงทำให้ทราบถึงต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปรของการประปานครหลวง ซึ่งค่าใช้จ่ายคงที่ในการผลิตน้ำประปาและจำหน่ายน้ำประปา โดยจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายทางการลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตน้ำประปาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีต้นทุนที่สูงมาก ในส่วนต้นทุนผันแปรจะมีค่าใช้จ่ายผันแปรตามปริมาณการผลิตน้ำที่ ลบ.ม.ละ 4.385737

3 การกำหนดราคาค่าน้ำประปาหากมีการแปรรูปเป็นบริษัท จำกัด มหาชน ไม่มีการสนับสนุนหรือการควบคุมจากรัฐบาล และดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้น สามารถตั้งราคาผูกขาด จะทำให้การประปานครหลวงมีกำไรสูงสุดตามผลการศึกษา โดยอัตราเฉลี่ยขั้นต่ำที่จัดเก็บจากผู้ใช้น้ำประเภทที่พักอาศัย เท่ากับ 40.61. บาท/ลบ.ม. การประปานครหลวงจะมีกำไรเพิ่มขึ้น แต่ผลกระทบในส่วนรวมจะทำให้เกิดการสูญเสียสวัสดิการของสังคม

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. ในการศึกษาได้ทำการสุ่มข้อมูลของผู้ใช้น้ำในเดือนที่ทำการศึกษา ในการหาสมการอุปสงค์ ให้เป็นตัวอย่างแทนจำนวนปริมาณการใช้น้ำที่แท้จริงของผู้ใช้น้ำตามความจริงตลอดปี
2. การคำนวณต้นทุนนั้น ใช้ตามหลักบัญชีที่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในการผลิตและจำหน่ายน้ำประปารวมด้วย แต่ไม่ได้รวมถึงต้นทุนที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ตามแผนงานของการประปา นครหลวงบางโครงการ เนื่องจากเป็นการลงทุนมากและในไตรมาสเดียวทำให้ต้นทุนค่าน้ำไม่ตรงตามความจริงและไม่ได้เป็นต้นทุนในการผลิตน้ำประปาโดยตรง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาในครั้งนี้

- 1 จากการศึกษาสมการอุปสงค์ของผู้ใช้น้ำประปามีความยืดหยุ่นอุปสงค์ต่อราคาน้ำประปาที่ตรงตามทฤษฎี เนื่องจากน้ำประปาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพมากของผู้ใช้น้ำประปา ฉะนั้นในการกำหนดราคาค่าน้ำประปาควรนำความยืดหยุ่นของผู้ใช้น้ำต่อราคาพิจารณาประกอบด้วย
2. ตัวแปรจำนวนคนต่อครัวเรือนผู้ใช้น้ำประเภทที่พักอาศัยจะมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนคนในครัวเรือนมีผลต่อการใช้น้ำ กล่าวคือทำให้มีการใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากน้ำถือเป็นความต้องการในการดำรงชีวิต
- 3 หากการประปานครหลวงจะกำหนดราคาที่ทำให้กำไรสูงสุด ตามผลที่วิเคราะห์ จะมีผลกระทบต่อสวัสดิการสังคม กำไรจากการประปานครหลวงเพิ่มขึ้นแต่สังคมจะสูญเสียมากขึ้นและผู้บริโภคจะเป็นผู้ที่เสียประโยชน์ไปให้ผู้ผลิตและการไม่ประสิทธิภาพของระบบที่มีการผูกขาด (Deadweight Loss)
4. เนื่องจากน้ำประปาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพของมนุษย์ทุกคนในสังคมเมื่อมีการกำหนดราคาที่สูงขึ้น ย่อมมีผลกระทบต่อสังคมมากกว่าผลดีของการประปา นครหลวง ดังนั้นรัฐบาลควรกำหนดราคาค่าน้ำประปาให้ใกล้เคียงกับต้นทุนเฉลี่ยมากที่สุด และ

สนับสนุนให้ลดค่าใช้จ่ายและลดต้นทุนการผลิต เพื่อก่อให้เกิดสวัสดิการสังคมสูงสุด และรัฐบาล จะไม่ต้อง Subsidies การประปานครหลวง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาในครั้งต่อไป

1. การศึกษาสมการอุปสงค์ของผู้ใช้น้ำอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาวะเศรษฐกิจ สังคม สภาพอากาศ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนฤดูกาล เช่น ฤดูฝนจะทำให้อัตราการใช้น้ำน้อยลงกว่าปกติได้ในบางเดือน และในช่วงฤดูร้อนจะมีการใช้น้ำในปริมาณที่สูงขึ้น ในการศึกษาครั้งต่อไปขอ แนะนำให้ทำการศึกษาความต้องการการใช้น้ำทุกช่วงเวลา

2. การศึกษาเน้นด้านการหาอุปสงค์ของผู้ใช้ประเภทที่พักอาศัย ในส่วนของต้นทุน ค่าใช้น้ำได้ใช้หลักการตามบัญชี ไม่ได้รวมถึงต้นทุนตามหลักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งอาจมีตัวเลขที่ แตกต่างไป หากมีการศึกษา ครั้งต่อไปควรนำข้อมูลของต้นทุนมาวิเคราะห์โดยละเอียด และ วิเคราะห์หาอุปสงค์ของผู้ใช้ประเภทอื่น ๆ ด้วย